

**BANKA ÇALIŞANLARININ EKONOMİ VE FİNANS BİLEŞENLERİNE
YÖNELİK OKURYAZARLIK DÜZEYİNİN BELİRLENMESİ: ERZİNCAN VE
ELAZIĞ İLLERİ ÖRNEĞİ**

1. SEDA SAĞLAM YÜREK TAŞDEMİR¹

ÖZET

Günümüzde hızla değişen ekonomik koşullara ve beraberinde çeşitliliği artan finansal araçlara bireylerin uyum sağlaması zorunlu hale gelmiştir. Bireyler, yaşamları boyunca finansal kararlar alabilmesi, rasyonel yatırım yapabilmesi ve ekonomik olayları yorumlayabilmesi için ekonomi ya da başka bir deyişle finansal okuryazarlık konusunda gereken bilgi birikimine sahip olması gerekmektedir. Dolayısıyla ekonomi ve finansal bileşenlere ait verileri okuma ve yorumlama becerisinin toplumun bütün kesimlerine kendi ihtiyaçlarını karşılayacak düzeyde verilmesi gerekmektedir. Banka çalışanlarının ekonomi ve finans bileşenlerine yönelik okuryazarlık düzeyini belirlemeyi amaçlayan bu çalışma, 25.04.2023 – 16.08.2023 tarihleri arasında Elazığ ve Erzincan illerinde faaliyet gösteren bankalardaki 220 banka çalışanına anket uygulanarak yapılmıştır. Banka çalışanlarının verileri t testi ve tek yönlü ANOVA ile test edilmiştir. Elde edilen sonuçlara göre kadın banka çalışanlarının ekonomi ve finansal bileşenlere yönelik okuryazarlık seviyelerinin erkek banka çalışanlarına oranla daha yüksek olduğu, araştırmaya katılan banka çalışanlarının genel başarı düzeylerinin ise % 63 ile orta düzeyde bir seyir izlediği görülmüştür.

Anahtar Kelimeler:Ekonomi Okuryazarlığı, Finansal Okuryazarlık, Banka Çalışanları

**DETERMINING THE LITERACY LEVEL OF BANK EMPLOYEES FOR
ECONOMY AND FINANCE COMPONENTS: EXAMPLE OF ERZİNCAN AND
ELAZIĞ PROVINCES**

ABSTRACT

Nowadays, it has become necessary for individuals to adapt to rapidly changing economic conditions and increasingly diverse financial instruments. Individuals must have the necessary knowledge about economics, or in other words, financial literacy, in order to be able to make financial decisions throughout their lives, make rational investments and interpret economic events. Therefore, the ability to read and interpret data on economic and financial components should be given to all segments of society at a level that will meet their needs. This study, which aims to determine the literacy level of bank employees regarding economic and financial components, was conducted by applying a survey to 220 bank employees in banks operating in Elazığ and Erzincan provinces between 25.04.2023 and 16.08.2023. Data from bank employees were tested with t-test and one-way ANOVA. According to the results obtained, it was observed that the literacy levels of female bank employees regarding economic and financial components were higher than male bank employees, and the general success level of the bank employees participating in the research was at a medium level with 63%.

Key Words:Economic Literacy, Financial Literacy, Bank Employees

¹Dr., Karadeniz Teknik Üniversitesi/ TÜBİTAK Doktora Sonrası Araştırmacı, saglamyurekseda@gmail.com, ORCID: 0000-0002-1162-9037

GİRİŞ

Gündelik yaşantımızda birçok insanın uzmanlık alanı olmayan karmaşık finansal araçlar kullanarak finansal kararlar almak zorunda kalmaktadır. Kredi kartı alternatiflerinden, ödeme araçlarındaki tercihlere, ne düzeyde tasarruf yapılması gerektiğinden bu tasarrufların nerelerde değerlendirileceğine ve bize en uygun şartlardaki kredinin nereden temin edilebileceğine kadar birçok finansal kararın alınabilmesi için finansal okuryazar olma ihtiyacı her geçen gün artmaktadır (Lusardi, 2008, s. 14).

Devlet kurumları, STK'lar ve özel kuruluşlar tarafından yayınlanan ekonomiye ilişkin verileri takip etmek, verin kaynağından gelişmeleri okumak, ekonomik veriler arasındaki ilişkileri anlamak, ekonomik ortama ilişkin değerlendirme yapabilmek ve öngöründe bulunabilmek (Gürbüz, 2020) için ekonomiye dair enstrümanlar hakkında bilgi sahibi olmak ekonomi ve finansal okuryazarlığının zorunluğudur.

Şüphesiz bu alanındaki yetkinliği ve veri kaynağını bizlere sunacak yer bankacılık ve finans sektörleridir. Bankacılık ve finans sektörlerindeki veriler, toplumun finansal alışkanlıkları, tutumları, eğilim ve yönelimleri hakkında önemli bilgiler sunmaktadır (Karaağaç, 2015, s. 34).

Literatürdeyer alan bir çok çalışmada finansal okuryazarlık ile ekonomi okuryazarlığının birbirinden net bir biçimde ayrılmadığı hatta yer yer bir arada kullanıldığı görülmektedir (Dilek vd., 2016). Ekonomi ve finansal okuryazarlığın, bir bütün olduğu ve birbirlerini desteklediği düşüncesi rasyonel karar almada önemli bir unsurdur.

Ekonomi ve finans okuryazarlığı, bireylerin para, enflasyon, faiz oranları, kredi ve finansal terimler hakkında asgari düzeyde bilgi sahibi olmasına ve bireylerin tüm bu bilgileri kişisel yaşamlarında kullanmasına olanak sağlamaktadır (Oanea ve Dornean, 2012, s. 116). Öte yandan ekonomi ve finans okuryazarlığı, ekonomik problemlerin yorumlanması ya da çözüme ulaştırılması, sunulan finansal seçeneklerin gözden geçirilmesi, kar/zarar tanımının açıklanması, ekonomi ve kamu politikalarının incelenmesi gibi yetenekleri de geliştirmektedir (NCREL, 2003; Gerek ve Kurt, 2011, s. 60).

Ekonomideki gelişmeler ve bu gelişmelerin etkilerini yorumlama becerisi sunan ekonomi kavramları, yaşadığımız dünyayı anlamamızı kolaylaştırmakla kalmayıp bireyleri akılcı ve katılımcı olmaya yönelterek ekonomi politikalarının sınırlarını ve potansiyelini anlamamızı destek olmaktadır (Gerek ve Kurt, 2011, s. 59). Birçok tanımda farklı şekillerde ifade edilen finansal okuryazarlık kısaca bireylerin tasarruf ya da borç/alacak işlemlerindeki finansal olaylara veya finansal değişimlere uyum gösterebilme ve doğru bir biçimde karar alabilmesini ifade eder (Vergi, 2019, s. 1). Ayrıca bireyler için ömür boyu finansal refahı sağlamak adına finansal kaynakları etkin şekilde yönetmek ve bilgiyi kullanma kabiliyeti yeteneğine sahip olmak büyük önem arz etmektedir (Hung vd., 2009, s. 5).

Ekonomik ve finansal sistemin istikrarı açısından finansal konularda etkili ve verimli karar vermek oldukça önemlidir (Hilgert vd., 2003, s. 309). Bu safhada ekonomi ve finans okuryazarlığı sunulan finansal hizmetlerin verimliliğinin ve kalitesinin artırılmasını sağlamaktadır. Finansal hizmetlerin ve araçların çeşitlenmesi bireyler açısından ekonomi okuryazarlığının önemini artırmaktadır (Temizel ve Bayram, 2011, s.73). Bireyler, banka hesapları, kredi ve kredi seçenekleri, tasarruf ürünleri, yatırımlar, ödeme araçları ve sigorta kapsamı gibi finansal ürünleri kullanmak ve karşılaştırmak için her zamankinden daha fazla finansal anlayışa ihtiyaç duymaktadır (Miller vd. 2009, s.3). Nitekim çoğu kişi basit ekonomik hesaplamalar yapmaya çalışsa bile nominal ve reel değerler arasındaki farkı anlamave risk çeşitleri gibi temel finansal kavramlar hakkında yorum yapma yeteneğine sahip değildir (Lusardi, 2008, s.2).

Bireyler arası yeterli olmayan ekonomi okuryazarlığı, olumsuz finansal çıktılara sebep olmasının (Xu ve Zia, 2012, s. 3) yanı sıra bireylerin, tasarruf ve yatırım yapmasına da engel teşkil etmektedir (Lusardi ve Mitchell, 2006, s. 14).

Özellikle finansal hizmet sağlayıcıları sunulan finansal ürün ve hizmetler hakkında tüketicilere göre önemli bir bilgi avantajına sahip değilse, bu durum finansal piyasaları zayıflatabilir. Finansal kurumların ve finansal kurum çalışanlarının avantajına yönelik bilgi asimetrisi olması durumunda

tüketiciler birçok sebepten zararlı duruma düşebilir ya da tüketiciler tarafından yapılan seçimler maliyetli ihtiyaca yönelik olmayabilir (Miller vd. 2009, s. 3). Bu yüzden bilinçli seçimler yapan tüketiciler, etkili ve verimli bir pazar için gereklidir (Hilgert ve Hogarth, 2003, s. 309). Ancak yetersiz bilgiye sahip olan tüketiciler için finansal danışmanlar devreye girmektedir. Yatırımcılar ya da tüketiciler bu tarz durumlarda bilgi ve tecrübe eksikliklerini finansal danışmanların tavsiyeleri ile gidermektedir. Portföy yönetiminin profesyonel danışmanlara devredilmesi ise bilgi edinim maliyetlerinin yatırımcılar arasında paylaştırılarak asgari düzeye indirilmesine ve ölçek ekonomisine katkı sağlamasına olanak tanımaktadır (Hackethal vd., 2009, s. 1; Vergi, 2019, s. 27). Fakat herhangi bir portföy yönetiminde kullanılan bankacılık işlemleri son derece önemli ve hassas olduğundan söz konusu işlemleri yerine getiren danışmanların bilinçli ve nitelikli olması gerekmektedir. Finansal danışmanların bilgi birikimi ve özel niteliklere sahip olması tüketiciler için tercih sebebi olarak kabul edilebilir.

Finansal danışmanların tüketiciler tarafından tercih edilme sebepleri arasında; bilgi birikimine sahip olması, hızlı olması, yol gösterici ve pro-aktif olması, detaylara özen göstermesi, problemlere hızlı çözümler üretmesi, iyi bir dinleyici olması, finansal piyasaları takip etmesi ve çalışma alanının düzenli olması gibi faktörler sayılabilmektedir (Atış, 2011, s. 50-52).

Literatürde finansal danışmanlara; bilgi sunmak, yaygın hatalara yol açan önyargıları ortadan kaldırmak, karmaşık bilgiyi kolaylaştırmak, rasyonel karar alımını sağlamak ve ortak karar almaya aracılık etmek gibi misyonlar da yüklenmektedir (Collins, 2012, s. 308). Genel olarak finansal sistem içerisinde danışmanlık sağlayanların finansal işlemleri iyi okuyabilmesi gerekmektedir. Yatırımcıların bilinçli karar almasında etkin rol oynayan finansal danışmanların finansal okuryazarlık noktasında uzman olması kaçınılmaz bir zorunluluktur.

Finansal okuryazarlık sadece bireyler için değil ülke ekonomileri içinde önemli olduğundan ülkemizde ve birçok ülkede çalışılan konular arasında yer almaktadır. Çalışmalardaki ortak noktalardan biri ülkelerin gelişmişlik düzeylerine bakılmaksızın finansal okuryazarlığın oldukça düşük olduğudur (Lusardi2011:13). Literatür geniş olarak incelendiğinde çok farklı denek gruplarına yönelik çalışmalar yapıldığı görülmüştür. Bu çalışmalar işletmelere yönelik (Brown vd., 2006; Addo vd., 2022) olabildiği gibi, hane halkına (Atkinson ve Messy, 2012; Bönthe ve Filipiak, 2012; Disney ve Gathergood, 2013; Fettahoğlu, 2015; Güler ve Tunahan, 2017), yatırımcılara (Abreu ve Mendes, 2010; Sezer ve Demir, 2015; Baysa ve Karaca, 2016; Kavas ve Erkan, 2022; Shaik vd., 2022), çeşitli meslek gruplarına (Öztürk ve Demir, 2015; Şahin ve Barış, 2017; Dağdelen, 2017; Er ve Çetintaş, 2018; Berber, 2021) ve son yıllarda özellikle üniversite öğrencilerine (Şamiloğlu vd., 2016; Kocabıyık ve Teker, 2018; Beranová, Šima ve Navrátilová 2019) yönelik olmuştur.

Bireyler hayatın olağan seyrinde birçok finansal karar almaktadır. Bu kararların kişinin kendisine, yaşadığı topluma, ekonomiye etkileri düşünüldüğünde finansal yeterliliğe sahip, finansal okuryazar bir birey olma zorunluluğunun çalışmalarda belirtilmesi şüphesiz büyük önem arz etmektedir. Çünkü gerek bireysel gerekse toplumsal refahın yükseltilmesi ancak bilinçli finansal ya da başa bir deyişle ekonomi okuryazarlık seviyesinin yükseltilmesi ile mümkün olmaktadır. Bu düşüncelerden yola çıkarak ele alınan çalışmada, finansal kararların alımında öncü olan banka çalışanlarının ekonomik ve finansal okuryazarlık düzeyleri araştırılmaya çalışılmıştır.

1. YÖNTEM

Banka çalışanlarının ekonomi ve finansal bileşenlerine yönelik okuryazarlık düzeyini incelemek üzere ele alınan çalışma tanımlayıcı ve kesitsel araştırma tiplerini içermektedir. Çalışmada nicel araştırma yöntemi olan anketler SPSS26 programı ile analiz edilmiştir. Anket çalışması ile banka çalışanlarının Ekonomi Finans, Bireysel Bankacılık, Finansal Tablolar, Vergi ve Sigorta İşlemleri, Matematik ve Faiz konularındaki performansı test edilmeye çalışılmıştır.

Ankette 11 demografik sorunun yanı sıra 30 adet ekonomi ve finans bileşenlerine ait soru bulunmaktadır. Sorular 5'li Likert derecelendirme ölçeğine göre hazırlanmıştır. Çalışmada cinsiyet farklılığına göre yapılan t testinde eğitim, kadro unvanı, aylık gelir, finansal okuryazarlık eğitimi ve aylık tasarruf gibi demografik özelliklerin yanı sıra faktörler de hipotezler kurularak test edilmiştir. Tek yönlü ANOVA testinde ise finansal okuryazarlık düzeyi anketinde sorulan eğitim düzeyi ve kadro unvanı sorularının faktörler ile aralarında fark olup olmadığına sorgulanmıştır.

Çalışmada kullanılan anket formu Vergi (2019) tarafından hazırlanan ve yazar tarafından geliştirilen soruları içermektedir.

1.1. Evren – Örneklem

Bu çalışmada Erzincan ve Elazığ illerindeki banka çalışanları evren olarak kabul edilmiştir. TBB tarafından 2021 yılında yayımlanan verilere göre Elazığ ilinde 645, Erzincan ilinde 260 banka çalışanı mevcuttur (TBB, 2022).

Örneklem büyüklüğünün belirlenmesinde (Yamane, 2001, s. 7):

N : Kütle büyüklüğü

n: Örneklem büyüklüğü

z: İstenilen güvenilirlik düzeyi için z değeri

d: Duyarlılık

p: Yığılda istenilen özelliği taşıyan bireylerin oranı

q: Yığılda istenilen özelliği taşımayan bireylerin oranı (1-p) kullanılmıştır.

Elazığ ve Erzincan'daki toplam çalışan sayısı 905 olduğundan kütle büyüklüğü 905 olarak belirlenmiştir.

$$905 \times (1,96)^2 \times 0,2 \times 0,8$$

$$n = \frac{\quad}{\quad}$$

$$(0,05)^2 \times (905-1) + (1,96)^2 \times 0,2 \times 0,8$$

n= 185 şeklinde bulunur. Yapılan anket çalışması sonucunda bu sayı aşarak analize uygun 220 anket toplanmıştır.

1.2. Veri Toplama Araçları

Anket formları araştırmacı tarafından 25.04.2023 – 16.08.2023 tarihleri arasında Elazığ ve Erzincan illerindeki bankalarda çalışan Memur, Yetkili, Yönetmen, Yönetmen Yardımcısı, Müdür ve Müdür Yardımcısı ile yüz yüze görüşülerek toplanmıştır. Görüşmede sunulan anket formunda birinci bölüm kişisel bilgileri, ikinci bölüm ise finansal okuryazarlık düzeyini belirlemeye yönelik toplamda 11 soruyu içermektedir. Diğer bölüm ise banka çalışanlarının finansal okuryazarlık düzeyinin belirlenmesine yönelik 30 sorudan oluşmaktadır. Sorular kendi içerisinde Ekonomi ve Finans, Bireysel Bankacılık, Finansal Tablolar, Vergi İşlemleri, Sigorta İşlemleri, Matematik ve Faiz hesaplamaları olmak üzere 6 bölümden oluşmaktadır.

2. ARAŞTIRMANIN BULGULARI

Banka çalışanlarının demografik özelliklerini belirlemeye yönelik sorulara ilişkin sonuçlar ve analizler aşağıdaki tablolarda verilmiştir.

Tablo 1. Araştırmaya Katılanlara İlişkin Tanımlayıcı Bilgiler

Cinsiyet	Frekans	%	Medeni Durum	Frekans	%
Kadın	91	41,4	Evli	171	77,7
Erkek	129	58,6	Bekâr	49	22,3
Yaş	Frekans	%	Çocuk Sayısı	Frekans	%
20-29	24	11	0	67	30
30-39	132	60	1	71	32
40-49	55	25	2	63	29
50-59	9	4	3	19	9

Elazığ ve Erzincan illerinde yapılan ankete katılan banka çalışanlarının demografik özelliklerinin değerlendirildiği Tablo 1'de erkek katılımcılar %58,6'lık, kadınlar ise %41,4'lük bir orana sahiptir. Cinsiyet dağılımında erkeklerin sayısının kadınlara göre fazla olduğu görülmektedir.

Araştırmaya katılanların büyük bir bölümü 30-39 yaş aralığındadır ve bu oran %60'la diğer yaş gruplarına göre baskın düzeydedir. Katılımcıların %77,7 si evli ve %32,3'ü 1 çocuk sahibidir. Bu oranlar çoğunlukta olan dağılımları içermektedir.

Tablo 2. Araştırmaya Katılanlara İlişkin Eğitim ve Aylık Gelir Düzeyi

Eğitim Düzeyi	Frekans	%	Aylık Gelir Düzeyi	Frekans	%
Lise	6	2,7	1999₺'den az	3	1,4
Ön Lisans	8	3,6	4000₺-5999₺	21	9,5
Lisans	161	73,2	6000₺-7999₺	68	30,9
Yüksek Lisans	45	20,5	8000₺ 'den fazla	128	58,2

Araştırmaya katılan banka çalışanlarının eğitim ve aylık gelir düzeyine ilişkin bilgilerin verildiği Tablo 2'ye göre Elazığ ve Erzincan'daki banka çalışanlarının 161'i Lisans mezunudur. Lisans mezunları eğitim düzeyi içerisinde 73,2 ile en yüksek orana sahip eğitim seviyesidir. Aynı tabloda gösterilen çalışanların aylık gelirlerine ait veriler ise 128 kişi ile çoğunluğun 8000₺'den fazla bir gelir seviyesine sahip olduğunu göstermektedir.

Tablo 3. Araştırmaya Katılanların Kadro Unvanı ve Aylık Tasarruf Düzeyi

Kadro Unvanı	Frekans	%	Aylık Tasarruf Düzeyi	Frekans	%
Memur	45	20	Tasarruf Yapamıyorum	23	24
Yetkili	67	31	%0-5	60	27
Yönetmen/Yönetmen Yrd.	108	49	%6-10	49	22
Müdür/Müdür Yardımcısı			%11-15	33	15
			%16 ve üzeri	25	11

Kadro unvanı ve aylık tasarruf düzeyinin belirlendiği Tablo 3'e göre ankete katılım sağlayan banka çalışanları arasında en fazla orana %49 ile Yönetmen/Yönetmen Yrd. Müdür/Müdür Yardımcısı sahiptir. Banka çalışanları arasında aylık yapılan tasarruf düzeylerinde 23 kişi tasarruf yapamadığını, 60 kişi %0-5 oranında tasarruf yapabildiğini, 49 kişi %6-10 arasında tasarruf yaptığını, 33 kişi %11-15 arasında tasarruf yaptığını, 25 kişi ise %16 ve üzeri tasarruf yaptığını belirtmiştir.

Tablo 4. Araştırmaya Katılanların Bireysel Emeklilik, İnternet Bankacılığı ve Finansal Okuryazarlık Eğitimi Alma

Bireysel Emeklilik	Frekans	%
Evet	177	80
Hayır	43	20
İnternet Bankacılığı	Frekans	%
Evet	220	100
Finansal Okuryazarlık	Frekans	%
Evet	129	59
Hayır	91	41

Araştırmaya katılanların bireysel emeklilik sistemine katılım, internet bankacılığı kullanım ve finansal okuryazarlık eğitimi alma durumu Tablo 4'de gösterilmektedir. Elde edilen verilere göre banka çalışanlarının 177'si yani %80 ile çoğunluğunun bireysel emeklilik sistemine katılımı bulunmaktadır. Günümüzde internet ya da mobil bankacılık olarak adlandırılan ve internet erişimi ile birçok bankacılık işlemleri yürütülebilen internet bankacılığını, anket yapılan bütün banka çalışanları kullanmaktadır.

Anket yapılan banka çalışanlarının % 59'u finansal okuryazarlık eğitimi alırken, %49'u finansal okuryazarlık eğitimi almamıştır.

2.1. Faktör Analizi

Faktör analizi ile 30 adet finansal okuryazarlık anket sorusu belirli faktörler altında birleştirilerek, Kaiser-Meyer-Olkin (KMO) değeri bulunmuştur. Kaiser-Meyer-Olkin (KMO) değeri yapılan anketin finansal okuryazarlık düzeyinin ne kadarlık bir kısmını açıkladığını analiz etmektedir. Bartlett (1950) bu testi verilerin küreselliği ile açıklarken Pett, Lackey ve Sullivan (2003) değişkenlerin tutarlılığı olarak açıklamaktadır.

Tablo 5. KMO ve Bartlett's Testi

(KMO) Örneklem Ölçüm Yeterliliği		,728
	Ki-kare değeri	794,862
Barlett Testi	df	190
	Sig.	,000

KMO ve Bartlett Testi sig değeri $0,00 < 0,05$ 'den küçük olduğu için testin sonucu anlamlıdır. $KMO \leq 0,05$ olması durumunda veri kümesinin faktörlenemeyeceği Field (2000) tarafından belirtilmiştir. Testin sonucunun anlamlı olması likert tipi ölçeğe ait değişkenler arası yüksek korelasyonun ve verilerin çoklu normal dağılıma sahip olduğunu göstermektedir. Araştırmanın KMO katsayısı 0,728'dir. Bu sayının $0,80 < KMO \leq 0,70$ aralığında yer alması değişkenlerde yüksek korelasyonun olduğunu ve faktör analizine devam edilebileceğini göstermektedir.

Tablo 6. Faktörlerin Anketi Açıklama Derecesi

Faktörler	Anketi Açıklama Yüzdesi	Kümülatif Yüzde
F1	19,51	19,51
F2	8,85	28,37
F3	7,34	35,71
F4	6,92	42,63
F5	6,09	48,29

Araştırmada kullanılan ölçeğin orijinali, 5 faktörden oluşmaktadır. Açıklayıcı faktör analizinin faktör yükü en az 0,30 olarak dikkate alınmıştır. Faktör analizinde kullanılan Temel Bileşenler Analizi ve Varimax Dik Döndürme yöntemi neticesinde, faktör yükleri 0,30'un altında ve binişik olan anket soruları çıkarılmıştır. Tablo 6'daki 5 adet faktörün anketi açıklama derecesi sırasıyla; Faktör 1 anketin %19,51'ini, Faktör 2 %8,85'ini, Faktör 3 %7,34'ünü Faktör 4 %6,92'sini ve Faktör 5 %6,09'unu açıklamaktadır. Kümülatif olarak anket soruları banka çalışanlarının finansal okuryazarlık seviyesinin %48,29'unu ifade etmektedir.

Faktörlerin kapsadığı sorular anket üzerinde yer alan soru numarasına göre belirtilerek oluşturulmuştur.

F1: Ekonomi Bilgisi

F2: Bankacılık ve Finans Bilgisi

F3: Vergi ve Sigorta Bilgisi

F4: Kâr ve Maliyet Bilgisi

F5: Döviz Farkındalığı ve Sigorta Bilgisi

Tablo 7. Döndürme Sonrası Faktörler ve Madde Yük Değerleri

Soru No	F 1	F 2	F 3	F 4	F 5	Soru No	F 1	F 2	F 3	F 4	F 5
1	,606					25		,499			
3	,687					23			,641		
4	,633					26			,579		
5	,670					21			,451		
13	,647					28			,449		
24	,462					29				,725	
2		,753				7				,635	
9		,558				27					,668
10		,698				20					,550
						30					,533

Döndürme işleminin ardından elde edilen 5 faktörlere ait soru numaraları, sorular ve yük değerleri Tablo 7'de gösterilmiştir. Faktör analizinde döndürme işlemi sonucunda en çok yük çeken madde Faktör 2'de bulunan Ekonomi ve Finans bölümündeki "Gayrimenkul Yatırım Ortaklıkları menkul kıymet ihracı gerçekleştiremezler" sorusudur. İkinci olarak en fazla yüke sahip olan soru

Faktör 4'te bulunan "Vadeli mevduat hesabına yıllık %20 faiz oranıyla 180 günlük vadeyle 1000 TL yatıran bir müşteri vade sonunda parasının 1200 TL olacağını hesaplamıştır" sorusudur.

2.2. Bağımsız Örneklem T Testi (Independent Sample T Test)

T testinde Cinsiyet ve Finansal Okuryazarlık Eğitimine göre analizler yapılmıştır. Analizlere göre kurulan hipotezler için $\text{sig} < 0,05$ olduğunda H_0 hipotezi red, H_1 kabul $\text{sig} > 0,05$ olduğunda ise H_0 hipotezi kabul, H_1 red edilmiştir.

T Testinin Cinsiyete Göre Analizi;

Cinsiyet farklılığına göre yapılan t testinde eğitim, kadro unvanı, aylık gelir, finansal okuryazarlık eğitimi ve aylık tasarruf gibi demografik özelliklerin yan sıra faktörler de hipotezler kurularak test edilmiştir.

H_0 : Cinsiyete göre değişkenler arasında fark yoktur.

H_1 : Cinsiyete göre değişkenler arasında fark vardır.

Tablo 8. Cinsiyete Göre Bağımsız Örneklem T Testi

Cinsiyete göre	Sig (2-tailed)	Ortalama	Sonuç
Eğitim Düzeyi	0,136 >0,05	Kadın 3,044 Erkek 3,162	H_0 kabul
Kadro Unvanı	0,014 <0,05	Kadın 2,131 Erkek 2,395	H_1 kabul
Aylık Gelir	0,002 <0,05	Kadın 4,252 Erkek 4,581	H_1 kabul
Finansal Okuryazarlık Eğitimi	0,227 >0,05	Kadın 1,461 Erkek 1,379	H_0 kabul
Aylık Tasarruf	0,280 >0,05	Kadın 2,736 Erkek 2,542	H_0 kabul
F 1	0,523 >0,05	Kadın 4,430 Erkek 3,770	H_0 kabul
F 2	0,572 >0,05	Kadın 2,942 Erkek 2,879	H_0 kabul
F 3	0,567 >0,05	Kadın 2,809 Erkek 2,695	H_0 kabul
F 4	0,135 >0,05	Kadın 3,073 Erkek 3,237	H_0 kabul
F 5	0,359 >0,05	Kadın 2,582 Erkek 2,638	H_0 kabul

T testinin cinsiyete göre analizi Tablo 8'de verilmiştir. Cinsiyete göre eğitim düzeyi incelendiğinde sig değeri 0,136 >0,05 olduğu için H_0 kabul edilmiştir. Bu sonuç cinsiyete göre eğitim düzeyinde fark olmadığını göstermektedir. Cinsiyete göre kadro unvanı incelendiğinde sig değeri 0,014 <0,05 olduğu için H_1 kabul edilmiştir. H_1 kabulü cinsiyete göre kadro unvanlarında farklılık olduğunu kadrolaşmanın erkeklerin lehine sonuçlandığını göstermektedir. Cinsiyete göre aylık gelir düzeyi incelendiğinde sig değeri 0,002 <0,05'dir. Buda H_1 'in kabul edildiği yani erkeklerin gelir düzeylerinin kadınlarınkinden daha yüksek olduğunu göstermektedir. Finansal okuryazarlık eğitim düzeylerine bakıldığında, sig değeri 0,227 >0,05 olduğundan cinsiyete göre finansal okuryazarlık eğitimi alma durumunda herhangi fark olmadığını göstermektedir. Yapılan aylık tasarruf miktarlarında da sig değeri 0,280 >0,05 çıktığı için cinsiyete aylık tasarruf miktarları arasında herhangi bir ilişkinin olmadığı sonucuna varılmıştır. Cinsiyete göre faktörler incelendiğinde ise ekonomi bilgisi, bankacılık ve finans bilgisi, vergi ve sigorta bilgisi, kâr ve maliyet bilgisi, döviz farkındalığı ve sigorta bilgisi ile ilgili faktörler kadın ve erkekler arasında herhangi bir farka sahip değildir.

T Testinin Finansal Okuryazarlık Eğitimine Göre Analizi;

Finansal okuryazarlık eğitimine göre yapılan t testinde eğitim, kadro unvanı, aylık gelir düzeyi faktörler hipotezler kurularak test edilmiştir.

H₀: Finansal okuryazarlık eğitim düzeyine göre değişkenler arasında fark yoktur.

H₁: Finansal okuryazarlık eğitim düzeyine göre değişkenler arasında fark vardır.

Tablo 9. Finansal Okuryazarlık Eğitimine Göre Bağımsız Örneklem T Testi

Finansal Okuryazarlık Eğitimine Göre	Sig (2-tailed)	Ortalama	Sonuç
Eğitim düzeyi	0,028<0,05	Evet 3,186 Hayır 3,011	H ₁ kabul
Kadro Unvanı	0,054>0,05	Evet 2,372 Hayır 2,164	H ₀ kabul
Aylık Gelir Düzeyi	0,006<0,05	Evet 4,565 Hayır 3,186	H ₁ kabul
F 1	0,028<0,05	Evet 4,204 Hayır 4,048	H ₁ kabul
F 2	0,157>0,05	Evet 2,383 Hayır 2,478	H ₀ kabul
F 3	0,565>0,05	Evet 2,878 Hayır 2,989	H ₀ kabul
F 4	0,032<0,05	Evet 2,736 Hayır 2,805	H ₁ kabul
F 5	0,037<0,05	Evet 3,062 Hayır 3,252	H ₁ kabul

Tablo 9'daki sonuçlara göre finansal okuryazarlık eğitimi alma durumu ile eğitime ve aylık gelir düzeyi değişkenleri arasında fark olup olmama durumu incelendiğinde her iki değişkenin de sig değeri<0,05'ten bu durum H₁ hipotezinin kabul edildiğini göstermektedir. Bu duruma göre, finansal okuryazarlık eğitimi alan katılımcıların eğitim seviyesi ve aylık gelir düzeyi yüksektir. Faktör 1'i içeren Ekonomi Bilgisi sorularının sig değeri 0,028<0,05 olduğundan H₁ hipotezi kabul edilmiştir. H₁ hipotezinin kabulü finansal okuryazarlık eğitiminin ekonomi bilgisi üzerinde etkili olduğunu göstermektedir. Finansal okuryazarlık eğitiminin 2. Faktörü oluşturan bankacılık ve finans bilgisi (0,157>0,05) üzerinde herhangi bir etkiye sahip olmadığını göstermektedir. Aynı durum 3. Faktörü oluşturan vergi ve sigorta bilgisi (0,565>0,05) içinde geçerlidir. Finansal okuryazarlık eğitimi alma durumuna göre kâr ve maliyet bilgisi değişkenleri incelendiğinde sig değeri 0,032<0,05 olduğundan H₁ hipotezi kabul edilmiştir. Bu sonuca göre finansal okuryazarlık eğitimi almamış olanların kâr ve maliyet bilgisi, finansal okuryazarlık eğitimi almış olanlara göre daha yüksektir. Döviz farkındalığı ve sigorta bilgisine ait olan 5. Faktörün finansal okuryazarlık eğitimi alma durumu incelendiğinde sig değeri 0,037<0,05 olduğu için H₁ hipotezi kabul edilmiştir. Bu duruma göre de finansal okuryazarlık eğitimi almayan kişilerin döviz farkındalığı ve sigorta bilgisi finansal okuryazarlık eğitimi alanlara nazaran fazladır.

2.3. Tek Yönlü Anova Testi (OneWayAnova Test)

Tek yönlü ANOVA testinde finansal okuryazarlık düzeyi anketinde sorulan eğitim düzeyi ve kadro unvanı sorularının faktörler ile aralarında %5 önem seviyesinde fark olup olmadığına bakılarak analizler yapılmış ve yorumlanmıştır.

Eğitim Düzeyi değişkenine göre hipotezler:

H₀: Eğitim düzeyine göre faktörler arasında fark yoktur.

H₁: Eğitim düzeyine göre faktörler arasında fark vardır.

Tablo 10. Eğitim Düzeyine Göre Tek Yönlü ANOVA Testi

Eğitim Düzeyine Göre	Sig	Sonuç
F 1	0,449>0,05	H ₀ kabul
F 2	0,543>0,05	H ₀ kabul
F 3	0,193>0,05	H ₀ kabul
F 4	0,153>0,05	H ₀ kabul
F 5	0,303>0,05	H ₀ kabul

Eğitim düzeyine göre Tek Yönlü ANOVA testinin sonuçlarının gösterildiği Tablo 10'a göre eğitim düzeyi ile ekonomi bilgisi, bankacılık ve finans bilgisi, vergi ve sigorta bilgisi, kâr ve maliyet bilgisi, döviz farkındalığı ve sigorta bilgisini içeren 5 faktör arasında herhangi fark yoktur.

Kadro Unvanlarına Göre:

H₀: Kadro unvanlarına göre faktörler arasında fark yoktur.

H₁: Kadro unvanlarına göre faktörler arasında fark vardır.

Tablo 11. Kadro Unvanlarına Göre Tek Yönlü ANOVA Testi

Kadro Unvanları	Sig	Sonuç
F 1	0,312>0,05	H ₀ kabul
F 2	0,469>0,05	H ₀ kabul
F 3	0,523>0,05	H ₀ kabul
F 4	0,767>0,05	H ₀ kabul
F 5	0,096>0,05	H ₀ kabul

Kadro Unvanlarına Göre Tek Yönlü ANOVA Testinin sonuçlarının gösterildiği Tablo 11'de bütün faktörlerin sig değ>0,05'den büyüktür. Bu sonuçlar %5 önem seviyesinden büyük olduğu için H₀ hipotezi kabul edilmiştir. Elde edilen sonuçlara göre ekonomi bilgisi, bankacılık ve finans bilgisi, vergi ve sigorta bilgisi, kâr ve maliyet bilgisi, döviz farkındalığı ve sigorta bilgisini içeren faktörlerde unvan değişimlerine göre farklılık görülmemiştir.

Tablo 12. Cinsiyete ve Anket Bölümlerine Göre Finansal Okuryazarlık Başarı Yüzdeleri

Anket Bölümleri	Kadın	Erkek	Ortalama
Ekonomi Finans	67%	68%	67%
Bireysel Bankacılık	75%	80%	78%
Finansal Tablolar	65%	63%	64%
Vergi İşlemleri	58%	51%	54%
Sigorta İşlemleri	69%	66%	68%
Matematik ve Faiz Hesaplamaları	41%	43%	45%
Genel Başarı	63%	62%	63%

Anket katılımcılarının finansal okuryazarlık sorularında göstermiş oldukları başarı yüzdeleri Tablo 12'de gösterilmiştir. 91 kadın ve 129 Erkek katılımcının finansal okuryazarlık anketinde en başarılı olduğu alanlar benzerlik göstermektedir. Kadın katılımcılar %75'le Erkek katılımcılar ise %80'le en yüksek başarıyı Bireysel Bankacılık bölümünde sergilemiştir. Kadın ve Erkek katılımcıların en düşük başarı sergiledikleri alanda başarı gösterdikleri alan gibi benzerlik göstermektedir. Kadın ve Erkek katılımcılar sırasıyla %41 ve %43 gibi yakın bir oranla Matematik ve Faiz Hesaplamaları bölümünde en düşük başarıyı sergilemiştir.

SONUÇ

Ekonomik olayların günümüzde ulaştığı karmaşık boyut ekonomi bilmenin birçok kişi tarafından zorunlu olması gerekliliğini öne çıkarmaktadır. Bu aşamada devreye giren ekonomi okuryazarlığı bireylerin riskten korunma ve geleceğe yönelik yatırım kararları almasında etkili bir unsur olarak karşımıza çıkmaktadır. Ele alınan anket çalışmasında finansal sistem içerisinde önemli bir yere sahip olan banka çalışanlarının ekonomi ve finansal bileşenlerini okuma becerisi değerlendirilmiştir. Elazığ'da 645, Erzincan'da 260 olmak üzere toplam 905 banka çalışanı mevcuttur. Yüz yüze yapılan anketlere iki ilde toplamda 220 banka çalışanı katılım sağlamıştır. Katılımcıların

%41,4 'ünü kadınlar %58,6'sını erkekler oluşturmaktadır. Katılımcıların yarısından fazlasının 30-39 yaş aralığında bulunduğu, %77,7'sinin evli olduğu ve %73,2 gibi büyük bir oranla Lisans mezunu olduğu belirlenmiştir. Araştırmaya katılan banka çalışanlarının tamamı internet bankacılığı kullanırken finansal okuryazarlık eğitimi alan kişi sayısı 129'dur.

Analizler sonucunda, veriler cinsiyet değişikliğine göre incelendiğinde eğitim, finansal okuryazarlık ve aylık tasarruf düzeyi ile cinsiyet arasında anlamlı bir sonuç bulunamamıştır. Fakat cinsiyete göre kadro unvanı incelendiğinde kadro unvanlarında farklılık olduğunu kadrolaşmanın erkeklerin lehine sonuçlandığı ve erkeklerin gelir düzeylerinin kadınlarınkinden daha yüksek olduğu sonucuna varılmıştır. Cinsiyete göre faktörler incelendiğinde ise ekonomi bilgisi, bankacılık ve finans bilgisi, vergi ve sigorta bilgisi, kâr ve maliyet bilgisi, döviz farkındalığı ve sigorta bilgisi ile ilgili faktörlerde kadın ve erkekler arasında herhangi bir fark bulunamamıştır.

Elazığ ve Erzincan'da faaliyet gösteren banka çalışanlarının finansal okuryazarlık düzeyleri ele alındığında erkeklerle kadınlar arasında fark olmadığı belirlenmiştir. Finansal okuryazarlık eğitimi alan katılımcıların eğitim seviyesi ve aylık gelir düzeyi yüksek olduğu görülmüştür. Finansal okuryazarlık eğitimi ekonomi bilgisi, kâr ve maliyet bilgisi üzerinde etkili olurken bankacılık ve finans bilgisi, Döviz farkındalığı ve sigorta bilgi üzerinde herhangi bir etkiye sahip olmadığı tespit edilmiştir.

Banka çalışanlarının finansal okuryazarlık sorularında göstermiş oldukları başarı %63'tür. Kadın ve erkeklerin başarılı ve başarısız oldukları alanlar ise benzerlik göstermektedir. Analiz sonuçlarına göre en yüksek başarı Bireysel Bankacılık bölümünde en düşük başarı Matematik ve Faiz Hesaplamaları bölümünde gösterilmiştir.

Banka çalışanları, toplumdaki diğer meslek gruplarına oranla ekonomik göstergeler, finansal piyasalar, finansal ürün ve hizmetler gibi birçok ekonomi ve finans bileşenlerine ait unsurla yakından ilişkilidir. Bir nevi finansal danışmanlık görevi gören bu meslek gruplarının finansal ya da ekonomi alanındaki faktörler hakkında bilgi birikimine dikkat çekmek ve anket yapılan illerdeki banka çalışanlarının durumunu değerlendirmek üzere bu çalışma ele alınmıştır. Fakat çalışmamız sonucuna göre banka çalışanlarının finansal okuryazarlık düzeyinin orta seviyede olması gerek ekonomi gerekse finansal okuryazarlık eğitimlerine herhangi bir grup ya da kesim ayrımı yapılmaksızın daha fazla önem verilmesi gerekliliğini ortaya koymaktadır. Çalışma Elazığ ve Erzincan illerindeki finansal danışmanların ekonomi ve finansal okuryazarlık düzeylerini belirlediği için literatüre önemli bir katkı sunmaktadır. Bu doğrultuda diğer illerde de yapılabilecek bu tarz çalışmalar ile özellikle finansal danışmanlık sunan meslek gruplarına ekonomi ve finans bileşenlerine ait derinlemesine eğitimler verilmesine olanak tanyacaktır.

KAYNAKÇA

- Abreu, M., & Mendes, V. (2010). Financial literacy and portfolio diversification. *Quantitative Finance*, 10(5), 515-528.
- Addo, S. D., Asantey, J., & Awadzie, D. M. (2022). The Impact of Financial Literacy on Risk Propensity Mediated By Access to Finance. *Journal of Business Economics and Finance*, 11(4), 195-205.
- Atkinson, A., & Messy, F. A. (2012). Measuring financial literacy: Results of the OECD/International Network on Financial Education (INFE) pilot study.
- Atış, A. (2011). Bankacılık Sektöründe Hizmet Kalitesinin Çalışan Memnuniyetine Etkileri, Yüksek Lisans Tezi, Dokuz Eylül Üniversitesi.
- Bartlett, M. S. (1950). Tests of significance in factor analysis. *British Journal of Psychology, Statistical Section*, 3, 77-85.
- Benligiray, Yılmaz ve Banar Kerim, (2006). Banka ve Sigorta Hukuku, Eskişehir: Anadolu Üniversitesi Yayınları No: 1707.
- Berber, M. (2021). Banka Çalışanlarının Ekonomi Okuryazarlık Düzeylerinin Performansları Üzerindeki Etkisi (Master's thesis, Niğde Ömer Halisdemir Üniversitesi/Sosyal Bilimler Enstitüsü).

- Bönte, W., & Filipiak, U. (2012). Financial literacy, information flows, and caste affiliation: Empirical evidence from India. *Journal of Banking & Finance*, 36(12), 3399-3414.
- Brown, R. B., Saunders, M. N., & Beresford, R. (2006). You owe it to yourself: The financially literate manager. In *Accounting Forum* (Vol. 30, No. 2, pp. 179-191). No longer published by Elsevier.
- Collins, J. M. (2012). Financial advice: A substitute for financial literacy?. *Financial Services Review*, 21(4), 307-322.
- Çütücü, İ. & Y. Kılıç & G. Meral (2022), "Ekonomi Okuryazarlığı: Esnafa Yönelik Bir Araştırma", *Sosyoekonomi*, 30(54), 291-311.
- Dağdelen, T. (2017). Finansal Okuryazarlık Düzeyinin Belirlenmesi ve Aydın İlindeki Serbest Muhasebeci Mali Müşavirler Üzerine Bir Uygulama (Master's thesis, Adnan Menderes Üniversitesi, Sosyal Bilimler Enstitüsü).
- Dilek, S., Küçük, O., & Eleren, A. (2016). Kastamonu Üniversitesi Öğrencilerinin Ekonomi Okuryazarlığı. *Itobiad: Journal of the Human & Social Science Researches*, 5(7).
- Disney, R., & Gathergood, J. (2013). Financial literacy and consumer credit portfolios. *Journal of Banking & Finance*, 37(7), 2246-2254.
- Er, B., & Çetintaş, M. (2018). İşçilerde Finansal Okuryazarlık: Finansal Bilgi, Tutum ve Davranış Eksenli Bir Araştırma. *Mersin Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Dergisi*, 1(2), 61-71.
- Fettahoğlu, S. (2015). Hane halkının finans eğitimi ve finansal okuryazarlık düzeyleri üzerine Kocaeli'nde bir araştırma. *Muhasebe ve Finansman Dergisi*, (67), 101-116.
- Field, A. (2000). *Discovering Statistics using SPSS for Windows*. London – Thousand Oaks – New Delhi: Sage publications
- Gerek, S., & Kurt, A. A. (2011). Ekonomi okuryazarlığı ölçeğinin geçerlik ve güvenirlik çalışması. *Uludağ Üniversitesi İktisadi ve İdari Bilimler Fakültesi Dergisi*, 30(1), 59-73.
- Güler, E., & Tunahan, H. (2017). Finansal okuryazarlık: Hane halkı üzerine bir araştırma. *İşletme Bilimi Dergisi*, 5(3), 79-104.
- Hackethal, A., Haliassos, M., & Jappelli, T. (2012). Financial advisors: A case of babysitters?. *Journal of Banking & Finance*, 36(2), 509-524.
- Hilgert, M. A., Hogarth, J. M., & Beverly, S. G. (2003). Household financial management: The connection between knowledge and behavior. *Fed. Res. Bull.*, 89, 309.
- Hung, A., Parker, A. M., & Yoong, J. (2009). Defining and measuring financial literacy.
- Karaağaç, A. (2015). Finansallaşma Sürecinde Finansal Okuryazarlık. İstanbul Üniversitesi (Yüksek Lisans Tezi).
- Kavas, Y. B., & Erkan, M. K. (2022). Bireysel Yatırımcıların Finansal Okuryazarlık ve Finansal Risk Alma Toleransı. *EKEV Akademi Dergisi*, (89), 379-399.
- Lusardi, A. (2008). Household Saving Behavior: The Role Of Financial Literacy, Information and Financial Education Programs. *NBER Working Paper - 13824*.
- Lusardi, A., & Mitchell, O. S. (2011). Financial literacy around the world: an overview. *Journal of Pension Economics & Finance*, 10(4), 497-508.
- Oanea, D.C. & Dornean, A. (2012). Defining and Measuring Financial Literacy, New Evidence From Romanian' Students of the Master Finance. *Scientific Annals of the Alexandru Ioan Cuza" University of Iasi Economic Sciences*, 59 (2), 113-129.
- OECD (2005). *Improving Financial Literacy Analysis of Issues and Policies Organisation*
https://read.oecd-ilibrary.org/finance-and-investment/improving-financial-literacy_9789264012578-en#page13

- Pett, M. A., Lackey, N. R., & Sullivan, J.J. (2003) Making sense of factoranalysis. Sage Pres.
- Sezer, D., & Demir, S. (2015). Yatırımcıların finansal okuryazarlık ve bilişsel yetenek düzeylerinin psikolojik yanılsamalar ile ilişkisi. *Muhasebe ve Finansman Dergisi*, (66), 69-88.
- Sümer, S., & GÖVDELİ, T. (2020). Finansal Okuryazarlık Ve Finansal Davranış Üzerine Bir Çalışma. *Oltu Beşeri ve Sosyal Bilimler Fakültesi Dergisi*, 1(1), 86-98.
- Şamiloğlu, F., Kahraman, Y. E., & BAĞCI, H. (2016). Finansal Okuryazarlık Araştırması: Erciyes Üniversitesi Öğrencileri Üzerinde Bir Uygulama. *Uluslararası Yönetim İktisat ve İşletme Dergisi*, 12(12), 308-318.
- Şahin, M., & Barış, S. (2017). Finansal okuryazarlık ve tasarruf davranışları: Kamu çalışanları üzerine bir inceleme. *Çankırı Karatekin Üniversitesi İktisadi ve İdari Bilimler Fakültesi Dergisi*, 7(2), 77-103.
- TBB, (2022). <https://www.tbb.org.tr/tr/bankacilik/banka-ve-sektor-bilgileri/veri-sorgulama-sistemi/illere-ve-bolgelere-gore-bilgiler/73>
- Vergi, S. (2019). Bankacılık sektöründe çalışan personellerin finansal okuryazarlık düzeyinin belirlenmesi: Sivas ili örneği. Sivas Cumhuriyet Üniversitesi, Sosyal Bilimler Enstitüsü, Yüksek Lisans Tezi.
- YamaneTaro. (2001). *Temel Örnekleme Yöntemleri*, (çev: A.Esin, C.Aydın, M.A.Bakır, E.Gürbüz), Literatür yayınları, ISBN 975-8431-34-X, İstanbul, 509.
- Yuksel, S., Dincer, H., & Hacıoğlu, U. (2015). CAMELS-based determinants for the credit rating of Turkish deposit banks. *International Journal of Finance & Banking Studies* (2147-4486), 4(4), 1-17.